

32013R0149

23.2.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 52/11

**DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) br. 149/2013****od 19. prosinca 2012.**

**o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća vezano uz regulatorne tehničke standarde o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke**

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke <sup>(1)</sup>,uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj stranci i trgovinskom repozitoriju <sup>(2)</sup>, a posebno njezin članak 4. stavak 4., članak 5. stavak 1., članak 6. stavak 4., članak 8. stavak 5., članak 10. stavak 4. i članak 11. stavak 14.,

budući da:

- (1) Trebalo bi predvidjeti okvir radi obuhvaćanja pravila koja se primjenjuju na obvezu poravnanja, njezinu primjenu, moguća izuzeća i tehnike smanjivanja rizika koje treba uspostaviti kada se poravnanje ne može obavljati posredstvom središnje druge ugovorne stranke. Kako bi se osigurala usklađenost tih odredaba, koje trebaju stupiti na snagu istodobno, i kako bi se olakšao sveobuhvatni pregled i efikasan pristup zainteresiranim strankama, a posebno onima koje podliježu obvezama, poželjno je obuhvatiti većinu regulatornih tehničkih standarda zahtjevanih u skladu s glavom II. Uredbe (EU) br. 648/2012 jedinstvenom uredbom.
- (2) S obzirom na globalnu prirodu tržišta OTC izvedenica, ova bi Uredba trebala uzeti u obzir odgovarajuće međunarodno priznate smjernice i preporuke o reformama tržišta OTC izvedenica i obveznom poravnanju, kao i povezana pravila drugih zakonodavstava. Okvir za određivanje obveze poravnanja posebno uzima u obzir zahtjeve za obvezno poravnanje koje je objavila Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire. Time će se u najvećoj mogućoj mjeri pomoći postizanju konvergencije s pristupom u drugim zakonodavstvima.
- (3) Kako bi se jasno identificirao ograničeni broj koncepata koji proizlaze iz Uredbe (EU) br. 648/2012 i odredili

tehnički termini potrebni za izradu tog tehničkog standarda, trebalo bi odrediti određeni broj pojmova.

- (4) Dogovor o posrednom poravnanju ne smije izložiti središnju drugu ugovornu stranku, člana sustava poravnanja, klijenta ili posrednog klijenta dodatnom riziku druge ugovorne stranke dok bi imovina i pozicije posrednog klijenta trebali imati koristi od odgovarajuće razine zaštite. Stoga je neophodno da sve vrste dogovora o posrednom poravnanju ispunjavaju minimalne uvjete za osiguranje njihove sigurnosti. S tim ciljem, stranke uključene u dogovore o posrednom poravnanju obvezne su ispunjavati određene obveze. Navedeni dogovori prelaze granice ugovornog odnosa između posrednih klijenata i klijenta člana sustava poravnanja koji pruža usluge posrednog poravnanja.
- (5) Uredbom (EU) br. 648/2012 zahtijeva se da središnja druga ugovorna stranka bude sustav određen u skladu s Direktivom 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira <sup>(3)</sup>. To znači da bi članovi sustava poravnanja središnje druge ugovorne stranke trebali ispunjavati uvjete kako bi bili sudionici u smislu te Direktive. Stoga je potrebno, kako bi se osigurala razina zaštite posrednim klijentima koja je jednakovrijedna onoj koja se osigurava klijentima u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012, osigurati da klijenti koji pružaju usluge posrednog poravnanja budu kreditne institucije, investicijska društva ili istovrijedne kreditne institucije ili investicijska društva trećih zemalja.
- (6) Trebalo bi uspostaviti dogovore o posrednom poravnanju kako bi se osiguralo da posredni klijenti mogu dobiti istovrijednu razinu zaštite kao i izravni klijenti u slučaju neispunjavanja obveza. Nakon neuspjeha člana sustava poravnanja koji omogućuje dogovor o posrednom poravnanju, posredni klijenti trebali bi biti uključeni u prijenos pozicija klijenata drugom članu sustava poravnanja u skladu sa zahtjevima za prenosivost iz članaka 39. i 48. Uredbe (EU) br. 648/2012. Trebali bi postojati odgovarajući sustavi zaštite od neuspjeha klijenta i u okviru dogovora o posrednom poravnanju koji bi trebali pomoći pri prijenosu pozicija posrednog klijenta drugom pružatelju usluga poravnanja.

<sup>(1)</sup> Još nije objavljeno u Službenom listu.<sup>(2)</sup> SL L 201, 27.7.2012., str. 1.<sup>(3)</sup> SL L 166, 11.6.1998., str. 45.

- (7) Budući da dogovori o posrednom poravnanju mogu dovesti do specifičnih rizika, sve stranke uključene u dogovore o posrednom poravnanju, uključujući članove sustava poravnanja i središnje druge ugovorne stranke, trebali bi redovito identificirati, pratiti i upravljati svim značajnim rizicima koji proizlaze iz dogovora. U tom smislu od posebnog je značaja primjerena razmjena informacija između klijenata koji pružaju usluge posrednog poravnanja i članova sustava poravnanja koji omogućuju te usluge. Članovi sustava poravnanja trebali bi koristiti informacije koje pružaju klijenti samo za potrebe upravljanja rizicima i trebali bi sprečavati zlouporabu poslovno osjetljivih informacija, između ostalog i efikasnim razgraničenjem između različitih organizacijskih dijelova financijske institucije radi izbjegavanja sukoba interesa.
- (8) Kada izdaje odobrenje središnjoj drugoj ugovornoj stranci za obavljanje poravnanja određene vrste OTC izvedenica, nadležno tijelo o tom odobrenju mora obavijestiti Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (European Securities and Markets Authority, ESMA). Ta bi obavijest trebala uključivati detaljne informacije koje su ESMA-i potrebne za obavljanje postupka procjenjivanja, kao i informacije o likvidnosti i obujmu odgovarajuće vrste OTC izvedenica. Iako informacije idu od nadležnog tijela do ESMA-e, središnja druga ugovorna stranka koja je podnijela zahtjev za odobrenjem trebala bi prva pružiti potrebne informacije nadležnim tijelima koja ih zatim mogu dopuniti.
- (9) Iako sve informacije koje se uključuju u obavijest koju nadležno tijelo daje ESMA-i za potrebe obveze poravnanja ne moraju uvijek biti dostupne, posebno kada se radi o novim proizvodima, trebalo bi dostaviti dostupne procjene, kao i jasno objašnjenje da se radi o pretpostavkama. Ova bi obavijest trebala također uključivati informacije koje se odnose na druge ugovorne stranke, poput vrste i broja drugih ugovornih stranaka, potrebne korake za početak poravnanja posredstvom središnje druge ugovorne stranke, njihove pravne i operative kapacitete ili njihov okvir za upravljanje rizicima kako bi se ESMA-i omogućila procjena sposobnosti aktivnih drugih ugovornih stranaka da ispunjavaju obveze poravnanja bez poremećaja na tržištu.
- (10) Obavijest koju nadležno tijelo daje ESMA-i trebala bi sadržavati informacije o stupnju standardizacije, likvidnosti i dostupnosti cijena kako bi ESMA mogla procijeniti treba li određena vrsta OTC izvedenica podlijevati obvezi poravnanja. Kriteriji vezani uz standardizaciju ugovornih uvjeta i operativnih postupaka određene vrste OTC-a pokazatelj su standardizacije ekonomskih uvjeta određene vrste OTC izvedenica jer je standardizacija ugovornih uvjeta i operativnih postupaka moguća jedino kada su ti ekonomski uvjeti standardizirani. Kriterije povezane s likvidnošću i dostupnošću cijena procjenjuje ESMA uzimanjem u obzir različitih činitelja od onih koje uzima u obzir nadležno tijelo prilikom izdavanja odobrenja središnjoj drugoj ugovornoj stranci. Likvidnost se u ovom smislu procjenjuje iz šire perspektive i razlikuje se od one nakon primjene obveze poravnanja. Činjenica da je ugovor dovoljno likvidan za poravnanje posredstvom jedne središnje druge ugovorne stranke ne znači nužno da bi on trebao podlijevati obvezi poravnanja. Procjena ESMA-e ne bi trebala replicirati ili duplicirati preispitivanje koje je već obavilo nadležno tijelo.
- (11) Informacije koje bi nadležno tijelo trebalo pružiti za potrebe obveze poravnanja trebale bi omogućiti ESMA-i procjenu dostupnosti informacija o formiranju cijena. U tom smislu, pristup središnje druge ugovorne stranke informacijama o formiranju cijena u određenom trenutku ne znači da bi sudionici na tržištu mogli pristupiti informacijama o formiranju cijena u budućnosti. Stoga činjenica da središnja druga ugovorna stranka ima pristup potrebnim informacijama o cijenama za upravljanje rizicima poravnanja ugovora o izvedenicama unutar određene vrste OTC izvedenica ne podrazumijeva automatski da bi ta vrsta OTC izvedenica trebala podlijevati obvezi poravnanja.
- (12) Razina podataka dostupnih u registru vrsta ugovora o OTC izvedenicama koji podliježu obvezi poravnanja ovisi o značaju tih podataka u identifikaciji svih vrsta ugovora o OTC izvedenicama. Zbog toga razine podataka u registrima za različite vrste ugovora o OTC izvedenicama mogu biti različite.
- (13) Dozvoljavanje pristupa mjestu trgovanja većem broju središnjih drugih ugovornih stranaka moglo bi proširiti pristup sudionicima tom mjestu i time povećati ukupnu likvidnost. No svejedno je u takvim okolnostima potrebno odrediti pojam fragmentacije likvidnosti unutar mjesta trgovanja u slučaju prijetnje neometanom i urednom funkcioniranju tržišta vrstom financijskih instrumenata za koje se postavlja zahtjev.
- (14) Procjena nadležnog tijela mjesta trgovanja kojem je središnja druga ugovorna stranka zatražila pristup i nadležnog tijela središnje druge ugovorne stranke trebala bi se temeljiti na dostupnim mehanizmima za sprečavanje fragmentacije likvidnosti unutar mjesta trgovanja.
- (15) Za sprečavanje fragmentacije likvidnosti, svi sudionici mjesta trgovanja trebali bi moći izvršiti poravnanje svih međusobnih transakcija. Međutim, ne bi bilo razmjerno zahtijevati od svih članova sustava poravnanja postojeće središnje druge ugovorne stranke da također budu i članovi sustava poravnanja bilo koje nove središnje

druge ugovorne stranke koja izvršava usluge na tom mjestu trgovanja. Subjekti koji su članovi sustava poravnja obje središnje druge ugovorne stranke mogu olakšati prijenos i poravnanje transakcija koje obavljaju sudionici na tržištu na kojima te dvije druge središnje ugovorne stranke izvršavaju usluge radi ograničavanja rizika fragmentacije likvidnosti. Bez obzira na to, važno je da zahtjev središnje druge ugovorne za pristup mjestu trgovanja ne dovodi do fragmentacije likvidnosti kojom bi se povećali rizici kojima je izložena postojeća druga središnja ugovorna stranka.

- (16) U skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 648/2012, zahtjev središnje druge ugovorne stranke za pristup mjestu trgovanja ne smije zahtijevati međudjelovanje te se stoga ovom Uredbom ne smije odrediti međudjelovanje kao jedini način za rješavanje fragmentacije likvidnosti. Međutim, ovom Uredbom ne bi trebalo sprečavati središnje druge ugovorne stranke u sklapanju takvog dogovora na dobrovoljnoj osnovi ako su ispunjeni potrebni uvjeti za njegovu uspostavu.
- (17) Kako bi se utvrdilo koji ugovori o OTC izvedenicama na objektivno mjerljiv način smanjuju rizike koji se izravno odnose na komercijalnu aktivnost ili na aktivnost financiranja poslovanja, nefinancijske druge ugovorne stranke bi trebale primijeniti jedan od kriterija iz ove Uredbe, kao i računovodstvenu definiciju na temelju pravila Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI). Druge ugovorne stranke mogu se koristiti računovodstvenom definicijom iako ne primjenjuju pravila MSFI-ja. U slučaju nefinancijskih drugih ugovornih stranaka koje se koriste lokalnim računovodstvenim pravilima, očekuje se da će većina ugovora koji su klasificirani kao zaštitni u skladu s navedenim lokalnim računovodstvenim pravilima spadati u opću definiciju ugovora za smanjenje rizika izravno povezanih s komercijalnom aktivnošću ili aktivnošću financiranja poslovanja predviđenoj u ovoj Uredbi.
- (18) U pojedinim okolnostima nije moguće osigurati zaštitu od rizika upotrebom izravno povezanog ugovora o izvedenicama, ugovora s identičnom temeljnom imovinom i datumom namire kao i rizik koji se pokriva. U takvim slučajevima, nefinancijska druga ugovorna stranka može se koristiti zamjenskom zaštitom od rizika pomoću usko koreliranog instrumenta za pokriće svoje izloženosti, poput instrumenta s različitom ali u smislu ekonomskog ponašanja vrlo sličnom temeljnom imovinom. Uz to, pojedine grupe nefinancijskih drugih ugovornih stranaka koje sklapaju ugovore o OTC izvedenicama posredstvom
- jednog subjekta mogu se koristiti za zaštitu od njihovih rizika u odnosu na ukupne rizike grupe, makro ili portfeljnom zaštitom od rizika. Ti ugovori o OTC izvedenicama s makro, portfeljnom ili zamjenskom zaštitom od rizika mogu predstavljati zaštitu od rizika za potrebe ove Uredbe i trebalo bi ih ispitati u odnosu na kriterije za utvrđivanje ugovora o OTC izvedenicama koji objektivno smanjuju rizike.
- (19) Rizik se može mijenjati tijekom vremena i, radi prilagodbe promjeni rizika, ugovori o OTC izvedenicama koji su izvorno sklopljeni radi smanjivanja rizika povezanog s komercijalnom aktivnošću ili aktivnošću financiranja poslovanja možda se moraju kompenzirati upotrebom dodatnih ugovora o OTC izvedenicama. Iz toga proizlazi da je zaštitu od rizika moguće postići kombinacijom ugovora o OTC izvedenicama uključujući kompenzacijske ugovore o OTC izvedenicama kojima se raskidaju ugovori o OTC izvedenicama koji su postali nepovezani s rizikom poslovanja ili rizikom financiranja poslovanja.
- (20) Raspon rizika koji su izravno povezani s komercijalnom aktivnošću ili aktivnošću financiranja poslovanja vrlo je širok i različit je u različitim gospodarskim sektorima. Rizici povezani s komercijalnom aktivnošću obično su vezani uz inpute proizvodne funkcije poduzeća kao i uz proizvode i usluge koje ono prodaje ili pruža. Aktivnosti financiranja poslovanja obično se odnose na upravljanje kratkoročnim i dugoročnim financiranjem subjekta, njegovim dugom i načinima na koji ulaže financijske resurse koje generira ili posjeduje, što uključuje i upravljanje gotovinom. Na aktivnost financiranja poslovanja i komercijalnu aktivnost mogu utjecati isti izvori rizika, poput tečaja, cijena robe, inflacije ili kreditnog rizika. Budući da se OTC izvedenice ugovaraju radi zaštite od određenog rizika, prilikom analize rizika koji su izravno povezani s komercijalnom aktivnošću ili aktivnošću financiranja poslovanja, te bi rizike trebalo odrediti na dosljedan način kojim se obuhvaćaju obje aktivnosti. Nadalje, razdvajanje tih dvaju pojmova moglo bi imati neželjene posljedice, budući da ovisno o sektoru u kojem nefinancijske druge ugovorne stranke djeluju, zaštita od određenog rizika bi bila postignuta u okviru aktivnosti financiranja poslovanja ili komercijalne aktivnosti.
- (21) Iako bi pragove poravnja trebalo odrediti uzimanjem u obzir sistemski značaj povezanih rizika, važno je uzeti u obzir da se OTC izvedenice koje smanjuju rizik isključuju iz izračuna pragova poravnja i da pragovi poravnja omogućuju izuzimanje načela obveze poravnja za one ugovore o OTC izvedenicama za koje se može smatrati da nisu sklopljeni radi zaštite od rizika. Drugim riječima, vrijednost pragova poravnja trebalo bi povremeno preispitati i treba je utvrditi prema vrsti ugovora o

- OTC izvedenicama. Vrste OTC izvedenica koje su određene za pragove poravnanja mogu se razlikovati od vrsta OTC izvedenica za obveze poravnanja. Pri određivanju vrijednosti pragova poravnanja, trebalo bi uzeti u obzir potrebu određivanja jedinstvenog pokazatelja koji odražava sistemski značaj zbroja neto pozicija i izloženosti po drugoj ugovornoj stranci i po vrsti imovine OTC izvedenice. Pragovi poravnanja kojima se koriste nefinancijske druge ugovorne stranke trebali bi biti i jednostavni za primjenu.
- (22) Pri utvrđivanju vrijednosti pragova poravnanja treba uzeti u obzir sistemski značaj zbroja neto pozicija i izloženosti po drugoj ugovornoj stranci i po vrsti OTC izvedenica u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012. Međutim, trebalo bi uzeti u obzir da se te neto pozicije i izloženosti razlikuju od neto izloženosti drugih ugovornih stranaka i drugih vrsta imovina. Nadalje, u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012, ove neto pozicije trebalo bi zbrojiti radi utvrđivanja podataka koje treba uzeti u obzir za određivanje pragova poravnanja. Pri određivanju pragova poravnanja trebalo bi uzeti u obzir ukupan bruto iznos koji se dobiva zbrojem tih neto pozicija. Bruto zamišljeni iznos koji proizlazi iz tog zbroja trebao bi se koristiti kao referentni iznos prilikom određivanja pragova poravnanja.
- (23) Nadalje, struktura djelatnosti nefinancijskih drugih ugovornih stranaka s OTC izvedenicama obično dovodi do niske razine netiranja budući da se ugovori o OTC izvedenicama sklapaju u istom smjeru. Stoga bi razlika između zbroja neto pozicija i izloženosti po drugoj ugovornoj stranci i po vrsti OTC izvedenica bila vrlo blizu bruto vrijednosti ugovora. Stoga, i radi jednostavnosti, potrebno je upotrebljavati bruto vrijednost ugovora o OTC izvedenicama kao valjanu zamjenu mjere koju bi trebalo uzeti u obzir pri određivanju praga poravnanja.
- (24) Budući da nefinancijske druge ugovorne stranke koje ne prelaze prag poravnanja nisu obvezne vrednovati svoje ugovore o OTC izvedenicama po tržišnim cijenama, ne bi bilo primjereno upotrebljavati ovu mjeru za određivanje pragova poravnanja budući da bi to nefinancijskim drugim ugovornim strankama nametnulo tešku obvezu koja ne bi bila razmjerna predmetnom riziku. Umjesto toga bi za nefinancijske druge ugovorne stranke upotreba zamišljene vrijednosti ugovora o OTC izvedenicama omogućila jednostavan pristup koji nije izložen vanjskim događajima.
- (25) Premašivanje jedne od vrijednosti određenih za određenu vrstu OTC izvedenica trebalo bi pokrenuti premašivanje praga poravnanja za sve vrste, budući da su ugovori o OTC izvedenicama koji smanjuju rizike isključeni iz izračuna praga poravnanja, posljedice premašivanja praga poravnanja nisu povezane samo s obvezom poravnanja već se protežu i na tehnike smanjenja rizika, a pristup za odgovarajuće obveze u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 koji se primjenjuje na nefinancijske druge ugovorne stranke trebao bi biti jednostavan s obzirom na jednostavnu prirodu većine njih.
- (26) Što se tiče ugovora o OTC izvedenicama koji se ne poravnavaju, trebalo bi primijeniti tehnike smanjenja rizika poput pravodobne potvrde. Potvrda ugovora o OTC izvedenicama može se odnositi na jedan ili više okvirnih sporazuma, okvirne sporazume o potvrdi ili druge standardne uvjete. Ona može biti u obliku elektronički sklopljenog ugovora ili dokumenta koji su potpisale obje ugovorne stranke.
- (27) Neophodno je da druge ugovorne stranke potvrde uvjete njihovih transakcija što je prije moguće nakon izvršenja transakcije, posebno ako je transakcija izvršena ili obrađena elektronički, kako bi se osiguralo međusobno razumijevanje i pravna sigurnost uvjeta transakcije. Druge ugovorne stranke koje sklapaju nestandardne ili složene ugovore o OTC izvedenicama možda će posebno morati uvesti alate za ispunjavanje zahtjeva za pravodobno potvrđivanje njihovih ugovora o OTC izvedenicama. Pravodobnom potvrdom bi se isto tako predvidio razvoj odgovarajućih tržišnih praksi u tom području.
- (28) Za daljnje ublažavanje rizika, usklađivanje portfelja omogućuje svakoj drugoj ugovornoj stranci temeljito preispitivanje portfelja transakcija kako ih vidjeti njena druga ugovorna stranka radi brzog otkrivanja mogućih nesporazuma oko ključnih uvjeta transakcija. Ti bi uvjeti trebali uključivati vrednovanje svake transakcije i mogu također uključivati ostale odgovarajuće podatke poput datuma od kojeg se proizvode učinci, utvrđenog datuma dospijeca, datuma plaćanja ili namire, zamišljene vrijednosti ugovora i valute transakcije, temeljnog instrumenta, pozicije drugih ugovornih stranaka, konvencije o radnim danima i svih odgovarajućih fiksnih ili promjenljivih kamatnih stopa ugovora o OTC izvedenicama.

- (29) S obzirom na različite profile rizičnosti i kako bi usklađivanje portfelja bilo primjerena tehnika smanjenja rizika, učestalost usklađivanja i veličina portfelja koji se razmatra trebaju biti različiti ovisno o prirodi druge ugovorne stranke. Stroži zahtjevi trebali bi se primjenjivati i na financijske i na nefinancijske druge ugovorne stranke koje premašuju prag poravnanja, dok bi se smanjena učestalost usklađivanja trebala primjenjivati na nefinancijske druge ugovorne stranke koje ne bi premašivale prag poravnanja bez obzira na kategoriju njihove druge ugovorne stranke, koja bi isto tako mogla imati koristi od takve smanjene učestalosti usklađivanja za taj dio njezinog portfelja.
- (30) Sažimanje portfelja može također biti učinkovit alat za potrebe smanjenja rizika, ovisno o okolnostima poput veličine portfelja kod druge ugovorne stranke, dospjeća, svrhe i stupnja standardizacije ugovora o OTC izvedenicama. Financijske druge ugovorne stranke i nefinancijske druge ugovorne stranke koje imaju portfelj ugovora o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke iznad razine utvrđene ovom Uredbom trebaju imati uspostavljene postupke za analizu mogućnosti upotrebe sažimanja portfelja koja bi im omogućila smanjenje rizika druge ugovorne stranke.
- (31) Rješavanje sporova ima za cilj smanjenje rizika koji proizlaze iz ugovora čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke. Pri međusobnom sklapanju transakcija OTC izvedenicama, druge bi ugovorne stranke trebale imati dogovoreni okvir za rješavanje svih povezanih sporova do kojih može doći. Taj bi okvir trebao upućivati na mehanizme za rješavanje sporova poput arbitraže treće stranke ili mehanizma tržišnog istraživanja. Tim se okvirom planira izbjeći eskalacija neriješenih sporova i izlaganje drugih ugovornih stranaka dodatnim rizicima. Sporove bi trebalo identificirati te njima upravljati i na odgovarajući ih način objavit.
- (32) S ciljem utvrđivanja tržišnih uvjeta koji sprečavaju vrednovanje po tržišnim cijenama, potrebno je odrediti neaktivna tržišta. Tržište može biti neaktivno zbog nekoliko razloga, između ostalog i kada se na njemu ne odvijaju redovito tržišne transakcije na tržišnoj osnovi, gdje bi tržišna osnova trebala imati isto značenje kao ono za računovodstvene svrhe.
- (33) Ova se Uredba primjenjuje na financijske druge ugovorne stranke i nefinancijske druge ugovorne stranke iznad praga poravnanja te uzima u obzir Direktivu 2006/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija<sup>(1)</sup>, koja također utvrđuje zahtjeve koje bi trebalo ispuniti pri vrednovanju zasnovanom na modelu.
- (34) Iako se model koji se koristi za vrednovanje zasnovano na modelu može izraditi interno ili eksterno, kako bi se osigurala odgovarajuća odgovornost, za odobrenje modela odgovoran je odbor direktora ili odbor kojeg delegira odbor direktora.
- (35) Kada druge ugovorne stranke mogu primjenjivati izuzeće unutar grupe nakon što su obavijestile nadležna tijela, ali bez čekanja na istek roka za prigovor tih nadležnih tijela, važno je osigurati da nadležna tijela dobivaju pravodobne, primjerene i dovoljne informacije kako bi mogla procijeniti trebaju li uložiti prigovor na primjenu izuzeća.
- (36) Predviđena veličina, obujam i učestalost unutargrupnih ugovora o OTC izvedenicama mogu se odrediti na temelju prošlih unutargrupnih transakcija drugih ugovornih stranaka, kao i očekivani model i očekivane aktivnosti u budućnosti.
- (37) Druge ugovorne stranke koje primjenjuju izuzeće unutar grupe trebale bi objaviti informacije kako bi osigurale transparentnost u pogledu sudionika na tržištu i potencijalnih vjerovnika. To je posebno važno za potencijalne vjerovnike drugih ugovornih stranaka u smislu procjene rizika. Takva objava ima za cilj sprečavanje dobivanja krivog dojma da se ugovori o OTC izvedenicama poravnaju posredstvom središnje druge ugovorne stranke ili da podliježu tehnikama za smanjenje rizika kada to nije slučaj.
- (38) Vremenski okvir za postizanje pravodobne potvrde zahtjeva napore u prilagodbi uključujući promjene tržišne prakse i jačanje IT sustava. Budući da se brzina prilagodbe usklađenosti može razlikovati ovisno o kategoriji drugih ugovornih stranaka i vrsti imovine OTC izvedenica, određivanje datuma za postepenu primjenu koji uzimaju u obzir ove razlike bi omogućilo povećanje vremenskog okvira potvrde za one druge ugovorne stranke i proizvode koji bi mogli biti brže spremni.
- (39) U skladu sa standardima određenima za usklađivanje portfelja, sažimanje portfelja ili rješavanje sporova, druge ugovorne stranke trebale bi uspostaviti postupke, politike, procese i dopuniti dokumentaciju što zahtijeva vrijeme. Trebalo bi odgovoriti stupanje na snagu povezanih zahtjeva kako bi se osiguralo vrijeme koje je potrebno drugim ugovornim strankama da poduzmu potrebne korake za potrebe usklađivanja.
- (40) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda kojeg je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala podnijelo Komisiji.

<sup>(1)</sup> SL L 177, 30.6.2006., str. 201.

- (41) U skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(1)</sup>, ESMA je provela otvorene javne konzultacije o nacrtu regulatornih tehničkih standarda, analizirala moguće povezane troškove i koristi i zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala uspostavljene u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

#### POGLAVLJE I.

##### OPĆENITO

##### Članak 1.

##### Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „posredni klijent” znači klijent klijenta člana sustava poravnanja;
- (b) „dogovor o posrednom poravnanju” znači skupina ugovornih odnosa između središnje druge ugovorne stranke, člana sustava poravnanja, klijenta člana sustava poravnanja i posrednog klijenta koji omogućuje klijentu člana sustava poravnanja pružanje usluga poravnanja posrednom klijentu;
- (c) „potvrda” znači dokumentacija o sporazumu između drugih ugovornih stranaka o svim uvjetima ugovora o OTC izvedenicama.

#### POGLAVLJE II.

##### DOGOVORI O POSREDNOM PORAVNANJU

(članak 4. stavak 4. Uredbe (EU) br. 648/2012)

##### Članak 2.

##### Struktura dogovora o posrednom poravnanju

1. U slučaju kada je član sustava poravnanja spreman omogućiti posredno poravnanje, svaki klijent takvog člana sustava poravnanja ima pravo pružati usluge posrednog poravnanja jednom ili više svojih klijenata, pod uvjetom da je klijent člana sustava poravnanja kreditna institucija koja ima odobrenje za rad, investicijsko društvo koje ima odobrenje za rad ili istovrijedna kreditna institucija ili jednakovrijedno investicijsko društvo treće zemlje.

2. Ugovorni uvjeti dogovora o posrednom poravnanju dogovaraju se između klijenta člana sustava poravnanja i posrednog klijenta, nakon savjetovanja s članom sustava poravnanja o pitanjima koja mogu utjecati na rad člana sustava poravnanja. Oni moraju uključivati ugovorne zahtjeve prema kojima je klijent dužan ispuniti sve obveze posrednog klijenta prema članu sustava poravnanja. Ovi se zahtjevi odnose samo na transakcije koje proizlaze iz dogovora o posrednom poravnanju, čiji opseg mora biti jasno dokumentiran u dogovorenim ugovorima.

##### Članak 3.

##### Obveze središnje druge ugovorne stranke

1. Dogovori o posrednom poravnanju ne podliježu poslovnim praksama središnje druge ugovorne stranke koje djeluju kao zapreka njihovom uspostavljanju na temelju prihvatljivih komercijalnih uvjeta. Na zahtjev člana sustava poravnanja, središnja druga ugovorna stranka vodi odvojenu evidenciju i račune, čime omogućuje svakom klijentu da u računima koji se vode kod središnje druge ugovorne stranke može razlikovati imovinu i pozicije klijenta od imovine i pozicija koje se vode za račune posrednih klijenata klijenta.

2. Središnja druga ugovorna stranka identificira, prati i upravlja svim značajnim rizicima koji proizlaze iz dogovora o posrednom poravnanju koji bi mogli utjecati na otpornost središnje druge ugovorne stranke.

##### Članak 4.

##### Obveze članova sustava poravnanja

1. Član sustava poravnanja koji nudi omogućivanje usluga posrednog poravnanja to mora činiti pod prihvatljivim komercijalnim uvjetima. Ne dovodeći u pitanje povjerljivost ugovornih dogovora s pojedinačnim klijentima, član sustava poravnanja javno objavljuje opće uvjete pod kojima je spreman omogućiti pružanje usluga posrednog poravnanja. Ti uvjeti mogu uključiti minimalne operativne zahtjeve za klijente koji pružaju usluge posrednog poravnanja.

2. Pri omogućivanju dogovora o posrednom poravnanju, član sustava poravnanja primjenjuje neki od sljedećih dogovora o odvajanju u skladu s uputom klijenta:

(a) vodi odvojenu evidenciju i račune, čime omogućuje svakom klijentu da razlikuje u računima kod člana sustava poravnanja imovinu i pozicije klijenta od imovine i pozicija koji se vode za račune njegovih posrednih klijenata;

(b) vodi odvojenu evidenciju i račune, čime omogućuje svakom klijentu da razlikuje u računima kod člana sustava poravnanja imovinu i pozicije koji se vode za račun posrednog klijenta od imovine i pozicija koji se vode za račun ostalih posrednih klijenata.

3. Smatra se da je zahtjev za razlikovanje imovine i pozicija kod člana sustava poravnanja ispunjen ako je udovoljeno uvjetima iz članka 39. stavka 9. Uredbe (EU) br. 648/2012.

4. Član sustava poravnanja uspostavlja čvrste postupke za upravljanje neispunjavanjem obveza klijenta koji pruža usluge posrednog poravnanja. Ti postupci uključuju vjerodostojan mehanizam za prijenos pozicija i imovine drugom klijentu ili članu sustava poravnanja, ovisno o sporazumu između dotičnih posrednih klijenata. Klijent ili član sustava poravnanja nije obvezan prihvatiti te pozicije ako nije prethodno ušao u ugovorni odnos kojim na to pristaje.

<sup>(1)</sup> SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

5. Član sustava poravnanja također osigurava da njegovi postupci omogućuju brzo unovčenje imovine i pozicija posrednih klijenata i člana sustava poravnanja radi isplate svih iznosa koji dospijevaju posrednim klijentima u slučaju neispunjavanja obveza klijenta.

6. Član sustava poravnanja identificira, prati i upravlja svim rizicima koji proizlaze iz omogućivanja dogovora o posrednom poravnanju, uključujući i upotrebu informacija koje pružaju klijenti u skladu s člankom 4. stavkom 3. Član sustava poravnanja dužan je uspostaviti čvrste interne postupke kako bi osigurao da se te informacije ne mogu koristiti u komercijalne svrhe.

#### Članak 5.

##### Obveze klijenata

1. Klijent koji pruža usluge posrednog poravnanja vodi odvojenu evidenciju i račune koji mu omogućuju da razlikuje vlastitu imovinu i pozicije od imovine i pozicija koje se vode za račun njegovih posrednih klijenata. Posrednim klijentima nudi izbor između dviju mogućnosti odvajanja računa predviđenih u članku 4. stavku 2. i osigurava potpunu informiranost posrednih klijenata o rizicima povezanim sa svakom od mogućnosti odvajanja. Informacije koje klijent pruža posrednim klijentima uključuju informacije o dogovorima za prijenos pozicija i računa drugom klijentu.

2. Klijent koji pruža usluge posrednog poravnanja traži od člana sustava poravnanja da otvori odvojeni račun kod središnje druge ugovorne stranke. Taj se račun otvara isključivo radi držanja imovine i pozicija njegovih posrednih klijenata.

3. Klijent pruža članu sustava poravnanja dovoljno informacija za identifikaciju, praćenje i upravljanje svim rizicima koji proizlaze iz omogućivanja dogovora o posrednom poravnanju. U slučaju kada klijent ne ispunjava svoje obveze, sve informacije koje klijent ima o svojim posrednim klijentima odmah se stavljaju na raspolaganje članu sustava poravnanja.

#### POGLAVLJE III.

##### OBAVIJESTI ESMA-i ZA POTREBE OBVEZE PORAVNANJA

(članak 5. stavak 1. Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Članak 6.

##### Podaci koje obavijest mora sadržavati

1. Obavijest za potrebe obveze poravnanja sadrži sljedeće informacije:

- (a) identifikaciju vrste ugovora o OTC izvedenicama;
- (b) identifikaciju ugovora o OTC izvedenicama unutar određene vrste ugovora o OTC izvedenicama;

(c) ostale informacije koje mora sadržavati javni registar u skladu s člankom 8.;

(d) sve ostale informacije potrebne za razlikovanje ugovora o OTC izvedenicama unutar određene vrste ugovora o OTC izvedenicama od ugovora o OTC izvedenicama izvan te vrste;

(e) dokaz o stupnju standardizacije ugovornih uvjeta i operativnih procesa za odgovarajuću vrstu ugovora o OTC izvedenicama;

(f) podatke o obujmu dotične vrste ugovora o OTC izvedenicama;

(g) podatke o likvidnosti dotične vrste ugovora o OTC izvedenicama;

(h) dokaz o dostupnosti sudionicima na tržištu primjerenih, pouzdanih i općeprihvaćenih informacija o formiranju cijena vezano uz ugovore unutar određene vrste ugovora o OTC izvedenicama;

(i) dokaz o utjecaju obveze poravnanja na dostupnost informacija o formiranju cijena sudionicima na tržištu.

2. S ciljem procjene datuma od kojeg ili od kojih obveza poravnanja proizvodi učinke, uključujući postepeno uvođenje i kategorija drugih ugovornih stranaka na koje se primjenjuje obveza poravnanja, obavijest za potrebe obveze poravnanja uključuje:

(a) podatke koji su relevantni za procjenu očekivanog obujma određene vrste ugovora o OTC izvedenicama ako se na nju počinje primjenjivati obveza poravnanja;

(b) dokaz o sposobnosti središnje druge ugovorne stranke da obradi očekivani obujam određene vrste ugovora o OTC izvedenicama ako se na nju počinje primjenjivati obveza poravnanja i da upravlja rizikom koji proizlazi iz poravnanja dotične vrste ugovora o OTC izvedenicama, uključujući kroz dogovore s klijentima ili posrednim klijentima o poravnanju;

(c) vrstu i broj drugih ugovornih stranaka koje su aktivne i za koje se očekuje da su aktivne na tržištu tom vrstom ugovora o OTC izvedenicama ako se na nju počinje primjenjivati obveza poravnanja;

(d) prikaz različitih zadaća koje se moraju izvršiti kako bi započelo poravnanje sa središnjom drugom ugovornom strankom kao i vrijeme koje je potrebno za ispunjavanje svake zadaće;

(e) informacije o upravljanju rizikom, pravnom i operativnom kapacitetu drugih ugovornih stranaka koje su aktivne na tržištu određenom vrstom ugovora o OTC izvedenicama ako se na nju počinje primjenjivati obveza poravnanja.

3. Podaci koji se odnose na obujam i likvidnost za određenu vrstu ugovora o OTC izvedenicama i za svaki ugovor o izvedenicama unutar dotične vrste sadrže odgovarajuće tržišne informacije, uključujući povijesne podatke, tekuće podatke kao i sve promjene koje se očekuju ako se na dotičnu vrstu ugovora o OTC izvedenicama počinje primjenjivati obveza poravnanja, uključujući:

(a) broj transakcija;

(b) ukupan obujam;

(c) ukupne otvorene ugovorne pozicije;

(d) dubina narudžbi uključujući prosječan broj narudžbi i zahtjeva za ponude;

(e) raspon razlika;

(f) mjerila likvidnosti u uvjetima tržišnog stresa;

(g) mjerila likvidnosti za izvršenje postupaka u slučaju neispunjavanja obveza.

4. Informacije koje se odnose na stupanj standardizacije ugovornih uvjeta i operativnih postupaka za određenu vrstu ugovora o OTC izvedenicama predviđenih u točki (e) stavka 1. uključuju, za određenu vrstu ugovora o OTC izvedenicama i za svaki ugovor o izvedenicama unutar te vrste, podatke o dnevnoj referentnoj cijeni i broju dana po godini s referentnom cijenom koja se smatra pouzdanom tijekom razdoblja od najmanje prethodnih 12 mjeseci.

#### POGLAVLJE IV.

#### KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE VRSTA UGOVORA O OTC IZVEDENICAMA KOJE PODLIJEŽU OBVEZI PORAVNANJA

(članak 5. stavak 4. Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Članak 7.

#### Kriteriji koje procjenjuje ESMA

1. Što se tiče stupnja standardizacije ugovornih uvjeta i operativnih postupaka određene vrste ugovora o OTC

izvedenicama, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (European Securities and Markets Authority, ESMA) uzima u obzir:

(a) sadrže li ugovorni uvjeti odgovarajuće vrste ugovora o OTC izvedenicama zajedničku pravnu dokumentaciju, uključujući standardizirane ugovore o netiranju, definicije, standardne uvjete i potvrde kojima se utvrđuju ugovorne specifikacije kojima se obično koriste druge ugovorne stranke;

(b) podliježu li operativni postupci te odgovarajuće vrste ugovora o OTC izvedenicama automatiziranoj obradi nakon trgovanja i događajima životnog ciklusa kojima se upravlja na zajednički način u skladu s rasporedom o kojem je postignuta široka suglasnost između drugih ugovornih stranaka.

2. Što se tiče obujma i likvidnosti određene vrste ugovora o OTC izvedenicama, ESMA uzima u obzir:

(a) jesu li iznosi nadoknada ili financijskih zahtjeva središnje druge ugovorne stranke razmjerni riziku koji se obvezom poravnanja planira ublažiti;

(b) stabilnost veličine i dubine tržišta u pogledu određenog proizvoda tijekom vremena;

(c) vjerojatnost da bi disperzija tržišta ostala dovoljna u slučaju neispunjavanja obveza člana sustava poravnanja;

(d) broj i vrijednost transakcija.

3. Što se tiče dostupnosti primjerenih, pouzdanih i općeprihvaćenih informacija o formiranju cijena u odgovarajućoj vrsti ugovora o OTC izvedenicama, ESMA uzima u obzir jesu li informacije potrebne za točno određivanje cijene ugovora unutar određene vrste ugovora o OTC izvedenicama lako dostupne sudionicima na tržištu na prihvatljivoj komercijalnoj osnovi i bi li one i nadalje ostale lako dostupne kada bi se na te vrste ugovora o OTC izvedenicama primjenjivala obveza poravnanja.

#### POGLAVLJE V.

#### JAVNI REGISTAR

(članak 6. stavak 4. Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Članak 8.

#### Podaci koje mora sadržavati registar ESMA-e

1. Za svaku vrstu ugovora o OTC izvedenicama koja podliježe obvezi poravnanja, javni registar ESMA-e sadrži:

(a) vrstu imovine ugovora o OTC izvedenicama;



- (b) tip ugovora o OTC izvedenicama unutar određene vrste;
- (c) temeljnu imovinu ugovora o OTC izvedenicama unutar te vrste;
- (d) za temeljnu imovinu koja je financijski instrument, naznaku radi li se o jedinstvenom financijskom instrumentu odnosno o jedinstvenom izdavatelju ili o indeksu ili portfelju;
- (e) za ostalu temeljnu imovinu, naznaku o kategoriji temeljne imovine;
- (f) zamišljene valute i valute namire ugovora o OTC izvedenicama unutar dotične vrste;
- (g) dospjeća ugovora o OTC izvedenicama unutar dotične vrste;
- (h) uvjete namire ugovora o OTC izvedenicama unutar dotične vrste;
- (i) učestalost plaćanja ugovora o OTC izvedenicama unutar dotične vrste;
- (j) identifikacijsku oznaku dotične vrste ugovora o OTC izvedenicama;
- (k) svaku drugu značajku koja omogućuje međusobno razlikovanje ugovora u određenoj vrsti ugovora o OTC izvedenicama.

2. Što se tiče središnjih drugih ugovornih stranaka koje imaju odobrenje ili su priznate za potrebe obveze poravnanja, javni registar ESMA-e za svaku središnju drugu ugovornu stranku uključuje:

- (a) identifikacijsku oznaku, u skladu s člankom 3. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1247/2012 <sup>(1)</sup>;
- (b) puni naziv;
- (c) zemlju u kojoj imaju poslovni nastan;
- (d) nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Što se tiče datuma od kojih obveza poravnanja proizvodi učinke, uključujući i postepeno uvođenje, javni registar ESMA-e uključuje:

- (a) identifikaciju svih kategorija drugih ugovornih stranaka na koje se primjenjuje razdoblje postepenog uvođenja;
- (b) sve druge potrebne uvjete koji se zahtijevaju u skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenima u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 648/2012, radi primjene razdoblja postepenog uvođenja.

4. Javni registar ESMA-e sadrži upućivanje na regulatorne tehničke standarde donesene u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 na temelju kojih su utvrđene sve obveze poravnanja.

5. Što se tiče središnje druge ugovorne stranke o kojoj je nadležno tijelo obavijestilo ESMA-u, javni registar ESMA-e sadrži barem:

- (a) identifikaciju središnje druge ugovorne stranke;
- (b) vrstu imovine prijavljenih ugovora o OTC izvedenicama;
- (c) vrstu ugovora o OTC izvedenicama;
- (d) datum obavijesti;
- (e) identifikaciju nadležnog tijela koje podnosi obavijest.

#### POGLAVLJE VI.

#### FRAGMENTACIJA LIKVIDNOSTI

(članak 8. stavak 5. Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Članak 9.

#### Određivanje pojma fragmentacije likvidnosti

1. Smatra se da dolazi do fragmentacije likvidnosti kada sudionici u mjestu trgovanja nisu u mogućnosti sklopiti transakciju s jednim ili više sudionika u tom mjestu zbog nepostojanja dogovora o poravnanju kojima svi sudionici imaju pristup.

2. Smatra se da pristup središnje druge ugovorne stranke mjestu trgovanja na kojem već druga središnja druga ugovorna stranka pruža usluge ne dovodi do fragmentacije likvidnosti u mjestu trgovanja kada, bez potrebe nametanja zahtjeva članovima sustava poravnanja postojeće središnje druge ugovorne stranke da postanu članovi sustava poravnanja nove središnje ugovorne stranke, svi sudionici u mjestu trgovanja mogu izvršiti poravnanje, izravno ili posredno posredstvom jednog od sljedećeg:

- (a) barem jedne zajedničke središnje druge ugovorne stranke;
- (b) dogovora o poravnanju koje su uspostavile središnje druge ugovorne stranke.

3. Dogovori o ispunjavanju uvjeta iz točaka (a) ili (b) stavka 2. uspostavljaju se prije nego što nova središnja druga ugovorna stranka počne pružati usluge poravnanja na odgovarajućem mjestu trgovanja.

4. Pristup zajedničkoj središnjoj drugoj ugovornoj stranci iz točke (a) stavka 2. može se uspostaviti putem dvaju ili više članova sustava poravnanja ili dvaju ili više klijenata ili putem dogovora o posrednom poravnanju.

<sup>(1)</sup> SL L 352, 21.12.2012., str. 20.

5. Dogovorima o poravnanju iz točke (b) stavka 2. može se predvidjeti prienos transakcija koje su izvršili ti sudionici na tržištu članovima sustava poravnanja drugih središnjih drugih ugovornih stranaka. Iako pristup središnje druge ugovorne stranke mjestu trgovanja ne smije zahtijevati međudjelovanje, dogovor o međudjelovanju koji su dogovorile odgovarajuće središnje druge ugovorne stranke i odobrila mjerodavna nadležna tijela može se koristiti za ispunjavanje zahtjeva za pristup zajedničkim dogovorima o poravnanju.

#### POGLAVLJE VII.

##### NEFINANCIJSKE DRUGE UGOVORNE STRANKE

###### Članak 10.

(članak 10. stavak 4. točka (a) Uredbe (EU) br. 648/2012)

##### Kriteriji za utvrđivanje ugovora o OTC izvedenicama koji objektivno smanjuju rizike

1. Ugovor o OTC izvedenicama na objektivno mjerljiv način smanjuje rizike koji su izravno povezani s komercijalnom aktivnošću ili aktivnošću financiranja poslovanja nefinancijske druge ugovorne stranke ili te grupe, kada on sam ili u kombinaciji s drugim ugovorima o izvedenicama, izravno ili putem usko povezanih instrumenata ispunjava jedan od sljedećih kriterija:

- (a) pokriva rizike koji proizlaze iz potencijalne promjene vrijednosti imovine, usluga, sirovina, proizvoda, robe ili obveza koje nefinancijska druga ugovorna stranka ili njezina grupa posjeduje, proizvodi, izrađuje, obrađuje, pruža, kupuje, trži, iznajmljuje/daje u zakup, prodaje ili stvara ili opravdano očekuje da će posjedovati, proizvoditi, izrađivati, obrađivati, pružati, kupovati, tržiti, iznajmljivati/davati u zakup, prodavati ili stvarati u okviru njezinog uobičajenog poslovanja;
- (b) pokriva rizike koji proizlaze iz potencijalnog posrednog utjecaja na vrijednost imovine, usluga, sirovina, proizvoda, robe ili obveza iz točke (a), zbog fluktuacije kamatnih stopa, stope inflacije, tečaja ili kreditnog rizika;
- (c) može se smatrati ugovorom o zaštiti od rizika u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) donesenima u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(1)</sup>.

###### Članak 11.

(članak 10. stavak 4. točka (b) Uredbe (EU) br. 648/2012)

##### Pragovi poravnanja

Vrijednosti pragova poravnanja za potrebe obveze poravnanja su:

- (a) za ugovore o OTC kreditnim izvedenicama, 1 milijarda EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;

(b) za ugovore o OTC dioničkim izvedenicama, 1 milijarda EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;

(c) za ugovore o OTC kamatnim izvedenicama, 3 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;

(d) za ugovore o OTC deviznim izvedenicama, 3 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti;

(e) za ugovore o OTC robnim izvedenicama i ostale ugovore o OTC izvedenicama koji nisu navedeni u točkama od (a) do (d), 3 milijarde EUR u bruto zamišljenoj vrijednosti.

#### POGLAVLJE VIII.

##### TEHNIKE SMANJENJA RIZIKA ZA UGOVORE O OTC IZVEDENICAMA ČIJE SE PORAVNANJE NE OBAVLJA POSREDSTVOM SREDIŠNJE DRUGE UGOVORNE STRANKE

###### Članak 12.

(članak 11. stavak 14. točka (a) Uredbe (EU) br. 648/2012)

##### Pravodobna potvrda

1. Ugovor o OTC izvedenicama sklopljen između financijskih drugih ugovornih stranaka ili nefinancijskih drugih ugovornih stranaka iz članka 10. Uredbe (EU) br. 648/2012 čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke potvrđuje se, kada je to moguće, elektroničkim putem, što je prije moguće, a najkasnije:

- (a) do kraja drugog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o OTC izvedenicama, u slučaju kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i kamatnih ugovora o razmjeni koji su sklopljeni do i uključujući 28. veljače 2014.;
- (b) do kraja radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o OTC izvedenicama, u slučaju kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i kamatnih ugovora o razmjeni koji su sklopljeni nakon 28. veljače 2014.;
- (c) do kraja trećeg radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o izvedenicama, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni do i uključujući 31. kolovoza 2013.;
- (d) do kraja drugog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o izvedenicama, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2013. do i uključujući 31. kolovoza 2014.;

<sup>(1)</sup> SL L 243, 11.9.2002., str. 1.

(e) do kraja radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o izvedenicama, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni, robnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2014.

2. Ugovor o OTC izvedenicama koji je sklopljen s nefinancijskom drugom ugovornom strankom koja nije navedena u članku 10. Uredbe (EU) br. 648/2012, potvrđuje se, kada je to moguće, elektroničkim putem, što je prije moguće, a najkasnije:

(a) do kraja petog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o OTC izvedenicama, u slučaju kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i kamatnih ugovora o razmjeni koji su sklopljeni do i uključujući 31. kolovoza 2013.;

(b) do kraja trećeg radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o OTC izvedenicama, u slučaju kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i kamatnih ugovora o razmjeni koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2013. do i uključujući 31. kolovoza 2014.;

(c) do kraja drugog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o OTC izvedenicama, u slučaju kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza i kamatnih ugovora o razmjeni koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2014.;

(d) do kraja sedmog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o izvedenicama, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni, robnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni do i uključujući 31. kolovoza 2013.;

(e) do kraja četvrtog radnog dana nakon datuma izvršenja ugovora o izvedenicama, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni, robnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2013. do i uključujući 31. kolovoza 2014.;

(f) do kraja drugog radnog dana nakon datuma izvršenja, u slučaju vlasničkih ugovora o razmjeni, valutnih ugovora o razmjeni, robnih ugovora o razmjeni i svih ostalih ugovora o izvedenicama koji nisu navedeni u točki (a), a koji su sklopljeni nakon 31. kolovoza 2014.

3. U slučaju kada se transakcija iz stavka 1. ili 2. sklapa nakon 16.00 sati po lokalnom vremenu ili kada se sklapa s drugom ugovornom strankom koja se nalazi u

drugoj vremenskoj zoni koja ne omogućuje potvrdu do zadanog roka, potvrda se izvršava što je prije moguće, a najkasnije jedan radni dan nakon roka određenog u stavku 1. odnosno stavku 2.

4. Financijske druge ugovorne stranke imaju uspostavljene postupke za izvješćivanje na mjesečnoj osnovi nadležnom tijelu određenom u skladu s člankom 48. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(1)</sup> o broju nepotvrđenih transakcija o OTC izvedenicama iz stavaka 1. ili 2. koje su otvorene više od pet radnih dana.

### Članak 13.

(članak 11. stavak 14. točka (a) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Usklađivanje portfelja

1. Financijske i nefinancijske druge ugovorne stranke u ugovoru o OTC izvedenicama pisanim se putem ili drugim jednakovrijednim elektroničkim načinom dogovaraju sa svakom od svojih drugih ugovornih stranaka o načinu usklađivanja portfelja. Taj se dogovor mora postići prije sklapanja ugovora o OTC izvedenicama.

2. Usklađivanje portfelja provode između sebe druge ugovorne stranke u ugovoru o OTC izvedenicama ili ga može provoditi kvalificirana treća stranka u skladu s ovlaštenjem koje joj je u tu svrhu dala druga ugovorna stranka. Usklađivanje portfelja obuhvaća ključne uvjete trgovanja koji karakteriziraju svaki pojedini ugovor o OTC izvedenicama i ono mora uključivati barem vrednovanje koje je pripisano svakom ugovoru u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Kako bi se u ranoj fazi identificiralo svako odstupanje od značajnog uvjeta ugovora o OTC izvedenicama, uključujući njegovo vrednovanje, usklađivanje portfelja provodi se:

(a) za financijsku drugu ugovornu stranku ili nefinancijsku drugu ugovornu stranku iz članka 10. Uredbe (EU) br. 648/2012:

i. svakog radnog dana kada druge ugovorne stranke međusobno imaju 500 ili više otvorenih ugovora o OTC izvedenicama;

ii. jednom tjedno kada druge ugovorne stranke međusobno imaju između 51 i 499 otvorenih ugovora o OTC izvedenicama u bilo kojem trenutku u tjednu;

iii. jednom tromjesečno kada druge ugovorne stranke međusobno imaju 50 ili manje otvorenih ugovora o OTC izvedenicama u bilo kojem trenutku tijekom dotičnog tromjesečja;

<sup>(1)</sup> SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

(b) za nefinancijsku drugu ugovornu stranku koja nije navedena u članku 10. Uredbe (EU) br. 648/2012:

- i. jednom tromjesečno kada druge ugovorne stranke međusobno imaju više od 100 otvorenih ugovora o OTC izvedenicama u bilo kojem trenutku tijekom tromjesečja;
- ii. jednom godišnje kada druge ugovorne stranke međusobno imaju 100 ili manje otvorenih ugovora o OTC izvedenicama.

#### Članak 14.

(članak 11. stavak 14. točka (a) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Sažimanje portfelja

Financijske druge ugovorne stranke i nefinancijske druge ugovorne stranke koje imaju 500 ili više otvorenih ugovora o OTC izvedenicama s drugom ugovornom strankom čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke imaju uspostavljene postupke za redovitu analizu, koja se mora provoditi najmanje dva puta godišnje, mogućnosti za provođenje vježbe sažimanja portfelja radi smanjenja rizika druge ugovorne stranke i provoditi navedenu vježbu sažimanja portfelja.

Financijske druge ugovorne stranke i nefinancijske druge ugovorne stranke osiguravaju prihvatljivo i valjano objašnjenje mjerodavnom nadležnom tijelu za donošenja zaključka da vježba sažimanja portfelja nije primjerena.

#### Članak 15.

(članak 11. stavak 14. točka (a) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Rješavanje sporova

1. Pri međusobnom sklapanju ugovora o OTC izvedenicama, financijske druge ugovorne stranke i nefinancijske druge ugovorne stranke imaju dogovorene detaljne procedure i postupke vezano uz:

- (a) identifikaciju, bilježenje i praćenje sporova koji se odnose na priznavanje ili vrednovanje ugovora i razmjenu kolaterala između drugih ugovornih stranaka. Tim se postupcima mora barem bilježiti vrijeme tijekom kojeg je spor otvoren, druga ugovorna stranka i iznos spora;
- (b) pravodobno rješavanje sporova i posebne postupke u slučaju sporova koji se ne riješe u roku od pet radnih dana.

2. Financijske druge ugovorne stranke dužne su obavješćivati nadležno tijelo određeno u skladu s člankom 48. Direktive 2004/39/EZ o svim sporovima između ugovornih stranaka

koji se odnose na ugovor o OTC izvedenicama, svom vrednovanju ili razmjeni kolaterala čiji je iznos ili vrijednost veća od 15 milijuna EUR i koji traju najmanje 15 radnih dana.

#### Članak 16.

(članak 11. stavak 14. točka (b) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Tržišni uvjeti koji sprečavaju vrednovanje zasnovano na tržišnoj vrijednosti

1. Smatra se da se tržišni uvjeti koji sprečavaju vrednovanje ugovora o OTC izvedenicama zasnovano na tržišnoj vrijednosti javljaju u sljedećim situacijama:

- (a) kada je tržište neaktivno;
  - (b) kada je niz prihvatljivih procjena fer vrijednosti značajan i nije moguće na prihvatljiv način procijeniti vjerojatnost različitih procjena.
2. Smatra se da je tržište ugovora o OTC izvedenicama neaktivno kada kotirane cijene nisu lako i redovito dostupne, a cijene koje su dostupne ne predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije po tržišnim uvjetima.

#### Članak 17.

(članak 11. stavak 14. točka (b) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Kriteriji za primjenu vrednovanja zasnovanog na modelu

Za primjenu vrednovanja zasnovanog na modelu, financijske i nefinancijske druge ugovorne stranke imaju model koji:

- (a) obuhvaća sve čimbenike koje bi druge ugovorne stranke uzele u obzir pri utvrđivanju cijene, uključujući što je više moguće informacije o vrednovanju zasnovanom na tržišnoj vrijednosti;
- (b) je usklađen s prihvaćenim ekonomskim metodologijama za formiranje cijena financijskih instrumenata;
- (c) je kalibriran i ispitan u pogledu valjanosti na temelju cijena iz zabilježenih tekućih tržišnih transakcija istim financijskim instrumentom ili na temelju dostupnih zabilježenih tržišnih podataka;
- (d) je potvrdio i pratio drugi odjel, koji je neovisan o odjelu koji preuzima rizik;
- (e) je dokumentiran i koji odbor direktora odobrava potrebnom učestalošću, nakon svake materijalne promjene a najmanje jednom godišnje. Ovo odobrenje se može delegirati određenom odboru.

### Članak 18.

(članak 11. stavak 14. točka (c) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Podaci o obavijesti nadležnom tijelu o unutargrupnoj transakciji

1. Zahtjev ili obavijest nadležnom tijelu o podacima o unutargrupnoj transakciji u pisanom su obliku i sadrže:

- (a) pravne druge ugovorne stranke u transakcijama uključujući njihove identifikatore u skladu s člankom 3. Provedbene uredbe (EU) br. 1247/2012;
- (b) poslovni odnos između drugih ugovornih stranaka;
- (c) podatke o popratnim ugovornim odnosima između stranaka;
- (d) kategoriju unutargrupne transakcije kako je utvrđeno u stavku 1. i točkama od (a) do (d) stavka 2. članka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012;
- (e) podatke o transakcijama za koje druga ugovorna stranka traži izuzeće, uključujući:
  - i. vrstu imovine ugovora o OTC izvedenicama;
  - ii. vrstu ugovora o OTC izvedenicama;
  - iii. vrstu temeljne imovine;
  - iv. zamišljenu valutu i valutu namire;
  - v. raspon rokova dospijeca ugovora;
  - vi. vrstu namire;
  - vii. predviđenu godišnju veličinu, obujam i učestalost ugovora o OTC izvedenicama.

### Članak 19.

(članak 11. stavak 14. točka (d) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Podaci o obavijesti ESMA-i o unutargrupnoj transakciji

1. Obavijest nadležnog tijela o podacima o unutargrupnoj transakciji podnosi se ESMA-i pisanim putem:

- (a) u roku od mjesec dana od primitka obavijesti vezano uz obavijest na temelju članka 11. stavka 7. ili 9. Uredbe (EU) br. 648/2012;
  - (b) u roku od mjesec dana od podnošenja odluke drugoj ugovornoj stranci vezano uz odluku nadležnog tijela na temelju članka 11. stavka 6., 8. ili 10. Uredbe (EU) br. 648/2012.
2. Obavijest ESMA-i uključuje:
- (a) informacije navedene u članku 18.;
  - (b) informaciju o pozitivnoj ili negativnoj odluci;
  - (c) u slučaju pozitivne odluke:
    - i. sažeti prikaz razloga zbog kojih se smatra da su ispunjeni uvjeti određeni u članku 11. stavcima 6., 7., 8., 9. ili 10., ovisno o slučaju, Uredbe (EU) br. 648/2012;
    - ii. informaciju o tome je li izuzeće potpuno ili djelomično vezano uz obavijest povezanu s člankom 11. stavcima 6., 8. ili 10. Uredbe (EU) br. 648/2012;
  - (d) u slučaju negativne odluke:
    - i. identifikaciju uvjeta iz članka 11. stavaka 6., 7., 8., 9. ili 10., ovisno o slučaju, Uredbe (EU) br. 648/2012 koji nisu ispunjeni;
    - ii. sažeti prikaz razloga zbog kojih se smatra da ti uvjeti nisu ispunjeni.

### Članak 20.

(članak 11. stavak 14. točka (d) Uredbe (EU) br. 648/2012)

#### Javna objava informacija o unutargrupnom izuzeću

Informacije o unutargrupnom izuzeću koje se javno objavljuju uključuju:

- (a) pravne druge ugovorne stranke u transakcijama, uključujući njihove identifikatore u skladu s člankom 3. Provedbene uredbe (EU) br. 1247/2012;
- (b) informacije o odnosu između drugih ugovornih strana;
- (c) informaciju o tome je li izuzeće potpuno ili djelomično;
- (d) ukupan zamišljeni iznos ugovora o OTC izvedenicama na koji se primjenjuje unutargrupno izuzeće.

Članak 21.

**Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci 13., 14. i 15. primjenjuju se šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2012.

Za Komisiju  
Predsjednik  
José Manuel BARROSO

---